

REGIONALNI BIZNIS CENTAR

RUDEŠ BB

84300 BERANE

WWW.RBCBERANE.ME

KONTAKT:

068 896 985

INFO@RBCBERANE.ME

PROJEKAT FINANSIRA EU

KORAK PO KORAK U RAZVOJU SOPSTVENOG BIZNISA

PRIRUČNIK ZA BUDUĆE PREDUZETNIKE

USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA SA BIZNIS
INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

Izdavač:

Opština Berane

Publikacija je pripremljena u okviru projekta:

Uspostavljanje regionalnog biznis centra sa bizis inkubatorom na sjeveroistoku Crne Gore

Projekat finansira Evropska unija

Priručnik pripremio:

CEED Consulting

Štampa:

MONTCARTON

Tiraž:

500

Godina izdanja:

Januar 2016.

Sadržaj

Uvod.....	4
1 Značaj i potreba za registracijom.....	5
2 Pravni okvir za poslovanje	5
2.1 Kako registrovati poslovanje	6
2.1.1 Preduzetnik	6
2.1.2 Društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO)	7
2.1.3 Prijava radnika	8
2.1.4 Poslovanje vezano za uvoz/izvoz robe	9
2.1.5 Poljoprivredni proizvođač	9
2.2 Poreska praksa	12
2.2.1 Preduzetnik	12
2.2.2 DOO.....	12
2.2.3 Poreske olakšice.....	13
3 Procedura dobijanja dozvola i licenci	14
3.1 Dozvole i licence na lokalnom nivou	14
3.1.1 Opština Andrijevića	14
3.1.2 Opština Berane	15
3.1.3 Opština Bijelo Polje	15
3.1.4 Opština Plav	16
3.1.5 Opština Rožaje	17
3.2 Dozvole i licence na nacionalnom nivou	18
3.2.1 Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	19
3.2.2 Ministarstvo održivog razvoja i turizma	19
3.2.3 Druga ministarstva	20
4 Podsticaji za razvoj.....	20
4.1 Podsticaji za razvoj na nacionalnom nivou.....	20
4.1.1 Zavod za zapošljavanje.....	20
4.1.2 Investiciono-razvojni fond Crne Gore	22
4.1.3 Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (MPRR)	22
4.1.3.1 MIDAS/IPARDLike projekti	23
4.1.4 Ministarstvo ekonomije	24
4.2 Podsticaji na lokalnom nivou.....	25
Zaključne napomene.....	26
Korisne adrese	27

Uvod

U okviru projekta „Uspostavljanje regionalnog biznis centra sa biznis inkubatorom na sjeveroistoku Crne Gore“ pripremljen je ovaj priručnik sa ciljem da pruži potrebne informacije koje mogu doprinijeti da se unaprijede procesi razvoja preduzetništva i doprinese razvoju sjevernog dijela Crne Gore.

Priručnikom je dat sažet pregled koraka koje je potrebno sprovesti kako bi ideja postala stvarnost i time stvorila mogućnost da se na legalan i tržišno održiv način ona dalje razvija.

Metodološki pristup u pripremi priručnika obuhvata analizu načina i uslova za poslovanje preduzetnika u Crnoj Gori. Kroz desk analizu i komunikaciju sa relevantnim institucijama obuhvaćen je pravni okvir koji reguliše rad preduzetnika na lokalnom i nacionalnom nivou, zatim opis podsticaja za njihov razvoj i prikaz procedura za dobijanje potrebnih dozvola i licenci.

Fokus ovog priručnika je na sektore poljoprivrede, proizvodnje i turizma i to u opštinama Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Plav i Rožaje. Tokom aktivnosti na pripremi, uočeno je da su brojne procedure i odobrenja među opštinama slična, kao i da dobijanje istih obuhvata gotovo identične korake, pa priručnik može biti od koristi i ostalim opštinama sa sjevera koje priručnikom nisu obuhvaćene.

Priručnik obuhvata analizu stanja u trenutku njegove pripreme i svi navedeni prikazi su podložni promjenama tokom vremena.

Takođe je bitno napomenuti da su svi navedeni prikazi dati u skraćenoj formi kako bi budući preduzetnici mogli jasno i jednostavno da razumiju postupak. Za dobijanje dodatnih informacija, dati su kontakti institucija u dijelu „Korisne adrese“.

Opština Berane

1 Značaj i potreba za registracijom

Ozbiljno poslovanje preduzetnika (kao i poljoprivrednih proizvođača) više nije moguće bez pravno regulisanog statusa. Registracija poslovanja sve više dobija na značaju kako zbog budućih poslova za koje se traži saradnja samo sa registrovanim subjektima, tako i za dobijanje zvaničnih oblika podrške u razvoju svog poslovanja. Npr. ukoliko neki poljoprivredni proizvođač želi da bude uključen u podršku od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, to može biti ostvareno samo ukoliko je registrovan na neki od prikazanih načina. Takođe, budući preduzetnici ne mogu aplicirati za npr. kreditna sredstva, ali ni ostvarivati poslovnu saradnju sa ozbiljnim partnerima ukoliko nisu registrovani.

Svako poslovanje koje nije registrovano u skladu sa pravnom regulativom, nije u skladu sa zakonom i obavlja se u sferi sive ekonomije.

2 Pravni okvir za poslovanje

Najčešće korišćeni oblici registracije preduzetničkih djelatnosti su:

- Registracija kao Preduzetnik,
- Registracija kao Društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO).

U oblasti poljoprivrede, proizvođači se mogu registrovati i kao »poljoprivredni proizvođači« i tako legalno obavljati svoje poljoprivredne aktivnosti.

Osim navedenih oblika, registraciju budućeg poslovanja preduzetnici mogu da urade i kroz društva lica (ortačko ili komanditno društvo) ali se u praksi ovi oblici registracije vrlo rijetko koriste. Glavni razlog tome je što subjekti kod ovih oblika registracije odgovaraju neograničeno solidarno tj. cjelokupnom svojom imovinom za obaveze koje nastanu iz poslovanja.

2.1 Kako registrovati poslovanje

2.1.1 Preduzetnik

Preduzetnik je fizičko lice koje se bavi privrednom djelatnošću radi sticanja dobiti. Za registraciju preduzetnika potrebno je:

I korak

- Ispuniti obrazac za registraciju preduzetnika (PS-01a) koji se može naći na web strani CRPS - Centralnog registra privrednih subjekata: www.crps.me,
- Kopija lične karte preduzetnika,
- Uplatiti administrativnu taksu za registraciju u iznosu od 10 EUR na žiro-račun Poreske uprave broj: 832 – 3161 – 26,
- Uplatiti administrativnu taksu za registraciju u iznosu od 12 EUR za objavu oglasa u Službenom listu Crne Gore na žiro račun: 520 – 941100 – 57.

Prikupljenu i ovjerenu dokumentaciju potrebno je priložiti na adresi: Marka Miljanova 54, 81000 Podgorica u CRPS. Radno vrijeme - svaki radni dan 08:30-12:00h.

II korak

Nakon dobijanja potvrde o registraciji preduzetnika iz CRPS-a, neophodno je:

- Izraditi pečat (oko 15 EUR),
- Podnijeti zahtjev za izdavanje *rješenja o razvrstavanju* kod Zavoda za statistiku Crne Gore – MONSTAT (ovo rješenje se ne plaća, a procedura traje jedan - dva dana),
- Otvoriti račun u nekoj od poslovnih banaka (5 - 10 EUR).

Za otvaranje računa potrebno je:

- Kopija prijave iz Poreske uprave,
  - Ispunjen JPR obrazac sa dodatkom B,
  - Kopija Rješenja o registraciji preduzetnika iz CRPS,
  - Kopija lične karte preduzetnika ili pasoša ukoliko je preduzetnik stranac,
  - Pečat preduzetnika.
- Podnijeti zahtjev za dobijanje PIB broja kod Poreske uprave (nakon dobijanja rješenja od MONSTAT-a podnosi se zahtjev za izdavanje PIB broja na obrazcu JPR – *Jedinstvena prijava za registraciju*).

Postupak registracije kod navedenih organa traje do 4 radna dana.

2.1.2 Društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO)

DOO je pravno lice – firma koja se osniva u cilju obavljanja privredne djelatnosti. Registracija DOO zahtijeva veće osnivačke troškove u odnosu na PREDUZETNIKA, a procedura se može grupisati u dva koraka:

I korak

Potrebna dokumentacija za registraciju DOO u CRPS obuhvata pripremu:

- Odluke o osnivanju ako DOO osniva jedno lice ili ugovor o osnivanju ako je u pitanju više lica,

Napomena: Ukoliko DOO osniva više subjekata (pravnih ili fizičkih lica) takvo DOO se smatra višičlanim društvom jer više osnivača ima osnivački udio u takvom društvu. U cilju ispunjavanja procedure, ovaj vid registracije ne predstavlja nikakvu razliku, kao ni za obaveze koje nastaju iz poslovanja. Može uticati jedino na sistem upravljanja.

- Statut budućeg društva,
- Odluka o imenovanju izvršnog direktora,
- Popunjeni obrazac za registraciju PS01,
- Dokaz o uplati osnivačkog kapitala (min. iznos osnivačkog kapitala je 1 EUR),
- Izvod iz Centralne Depozitarne Agencije (CDA), ukoliko je prilikom osnivanja došlo do emitovanja akcija. Plaća se taksa od 5 EUR na račun CDA: 510 – 8092 – 14, svrha uplate: taksa za izvod.

II korak

Nakon dobijanja rješenja od CRPS potrebno je:

- Izraditi pečat društva (oko 15 EUR),
- Podnijeti zahtjev za izdavanje *rješenja o razvrstavanju* kod Zavoda za statistiku Crne Gore – MONSTAT (ovo rješenje se ne plaća, a procedura traje jedan - dva dana),
- Podnijeti zahtjev za dobijanje PIB broja kod Poreske uprave (nakon dobijanja rješenja od MONSTAT-a podnosi se zahtjev za izdavanje PIB broja na obrazcu JPR – *Jedinstvena prijava za registraciju*),
- Otvaranje bankovnog računa (5 - 10 EUR),
- Prijava zaposlenog u Poreskoj upravi (PU).

Sva osnivačka dokumenta moraju se ovjeriti, a ovjera se vrši kod notara po važećim tarifama.

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

Osim administrativnih troškova u CRPS, osnivač DOO mora platiti i advokatske usluge za izradu odluke o osnivanju i statuta budućeg društva (oko 150 EUR). Tipske forme ovih dokumenata moguće je naći na sajtu CRPS, pa je tako moguće izbjeći ili umanjiti advokatske usluge.

Administrativne takse za registraciju DOO u CRPS iznose 22 EUR (10 EUR + 12 EUR) na sledeće ž.r.

- 10 EUR na račun br. 832 – 3161 – 26,
- 12 EUR na račun br. 520 – 941100 – 57.

Postupak izdavanja rješenja o registraciji traje od 1 do 4 dana.

Prijava za obveznika poreza na dodatu vrijednost (PDV obveznik)

Prem važećem *Zakonu o porezu na dodatu vrijednost*, preduzetnik ili DOO postaje poreski obveznik tek ako za posljednjih 12 mjeseci prethodne godine ostvare promet proizvoda/usluga u vrijednosti koja je veća od 18.000 EUR. Ukoliko je ukupni ostvareni promet za navedeni period manji od 18.000 EUR, ne postoji obaveza evidentiranja i plaćanja PDV.

Registracija se vrši podnošenjem obrazca PR PDV-1 Poreskoj upravi. Obrazac je moguće naći na web strani Poreske uprave. Prijava traje 1 - 2 dana.

2.1.3 Prijava radnika

Poslovanje vezano za prijavu budućih radnika obuhvata sledeće korake:

- Priprema *Ugovora o radu* između poslodavca i zaposlenog,
- Fotokopija lične karte novog zaposlenog,
- Ispunjen obrazac *Jedinstvena prijava za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika* (sa dodatkom B),
- Fotokopija radne knjižice zaposlenog (prva strana i strana gdje se nalazi stručna sprema),

Prijava radnika sada je pojednostavljena, pa registracija radnika u Poreskoj upravi istovremeno predstavlja registraciju radnika u Fondu PIO kao i u Fondu Zdravstva.

2.1.4 Poslovanje vezano za uvoz/izvoz robe

Za poslovanje koje je vezano za uvoz/izvoz robe, pored registracije poslovanja na neki od prikazanih načina, potrebno je izvršiti registraciju u carinskom i/ili akciznom registru. Ova registracija jednostavno se može završiti prilikom opšte registracije DOO u CRPS. Tom prilikom je potrebno u obrazac za registraciju PSO1 navesti (na zadnjoj strani obrazca) da se pored registracije u CRPS izvrši i registracija u carinski registar.

Na isti način, moguće je izvršiti registraciju i u Akcizni registar. U ovom slučaju, potrebno je dostaviti i obrazac AKC-P.

2.1.5 Poljoprivredni proizvođač

Proces registracije poljoprivrednog proizvođača moguće je izvršiti kroz brojne registre Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja (MPRR). Svaki budući poljoprivredni proizvođač prijavljuje se za registraciju u onom registru koji reguliše njegovu proizvodnju. Registraciju je moguće izvršiti u sledećim registrima:

- Registar poljoprivrednih gazdinstava,
- Registar primarnih proizvođača hrane biljnog porijekla,
- Registar subjekata u organskoj proizvodnji,
- Registar proizvođača alkoholnih pića,
- Registar oznaka porijekla i geografskih oznaka.

Na ovaj način vrši se samo registracija proizvođača, dok način i procedura same proizvodnje regulišu posebno definisane regulative (npr. Zakon o bezbijednosti hrane, pravilnici i sl.).

Registar poljoprivrednih gazdinstava

Za upis u registar poljoprivrednih gazdinstava potrebna su sledeća dokumenta:

- Fotokopija lične karte nosioca poljoprivrednog gazdinstva,
- Fotokopije ličnih karata članova poljoprivrednog gazdinstva koji su upisani u obrazac br. 8,
- Potvrda o mjestu prebivališta nosioca,
- Dokaz iz Katastra – posjedovni list/list nepokretnosti za sve prijavljene parcele,

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

- Ukoliko se zemljište iznajmljuje, potrebni su ugovori/saglasnosti za korišćenje zemljišta,
- Potvrda o otvorenom žiro računu kod neke poslovne banke,
- Podaci o imanju iz Veterinarske uprave ukoliko gazdinstvo ima životinje.

Registar primarnih proizvođača hrane biljnog porijekla

Za upis u *Registar primarnih proizvođača hrane biljnog porijekla* potrebna su sledeća dokumenta:

- Zahtjev za upis u ovaj registar,
- Potvrda o registraciji iz CRPS ukoliko je podnosilac zahtjeva privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik,
- List nepokretnosti ili ugovor o zakupu (dokaz da ima pravo raspolaganja odnosno korišćenja poljoprivrednog zemljišta za proizvodnju),
- Dokaz o uplati administrativne takse. Prilikom upisa u ovaj registar naplaćuje se administrativna taksa od 5 EUR, tarifni broj 1, na žiro račun broj: 832-1104-86.

Registar proizvođača u organskoj proizvodnji

Za upis u *Registar proizvođača u organskoj proizvodnji* potrebna su sledeća dokumenta:

- Izveštaj kontrolnog autoriteta, odnosno kontrolnog tijela (MONTEORGANICA) o ispunjenosti uslova za uključivanje subjekta u proces organske proizvodnje,
- Dokaz o upisu subjekta u odgovarajući registar proizvođača (Rješenje iz Veterinarske i/ili Fitosanitarne uprave),
- Potvrda o registraciji iz Centralnog registra privrednih subjekata ukoliko je podnosilac zahtjeva privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik,
- Uplatnica u vrijednosti od 10 EUR za rješenje o uključivanju proizvođača u organsku poljoprivredu, prema Zakonu o administrativnim taksama - tarifni broj 65, na žiro račun: 832-1104-86, budžet Crne Gore.

Registar proizvođača alkoholnih pića

Upis u Registar proizvođača alkoholnih pića vrši se na osnovu zahtjeva privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika kod organa lokalne uprave. Ovaj organ utvrđuje format zahtjeva za prijavu, a pored zahtjeva potrebno je dostaviti i dokaz o svojini, odnosno ugovor o zakupu voćnjaka, odnosno vinograda sa naznakom katastarske opštine i katastarskim brojem parcele i površinom voćnjaka, odnosno vinograda. Provjeru podataka vrši stručna komisija koju obrazuje organ lokalne uprave. Nakon provjere podataka komisija podnosi izvještaj organu lokalne uprave. Na osnovu izvještaja stručne komisije, organ lokalne uprave donosi rješenje o upisu u Registar proizvođača alkoholnih pića. Pored rješenja o upisu u Registar proizvođača, proizvođači su u obavezi da izvrše fizičko-hemijsku analizu alkoholnog pića koju obavljaju akreditovane laboratorije (www.mne.ceti.co.me i sl). Obzirom da se radi o akciznoj robi, proizvođači su u obavezi da svoju proizvodnju prijavljuju Ministarstvu finansija i plate akcizu. Registracija proizvođača alkoholnih pića u registar se ne plaća.

Registar oznaka porijekla i geografskih oznaka

Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva za registrovanje oznake kod MPRR. Zahtjev podnosi grupa proizvođača ili prerađivača poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji proizvodi ili prerađuje taj proizvod. Grupa može biti bilo koji oblik pravnog lica i svoju djelatnost registruje u CRPS. Uz zahtjev se podnosi specifikacija proizvoda i ona čini glavni dio zahtjeva jer sadrži sve elemente, odnosno informacije o proizvodu (opis proizvoda, metode proizvodnje, prostorno definisanje geografskog područja, dokaz da proizvod potiče iz definisanog područja, detaljne podatke o vezi između kvaliteta proizvoda i geografskog porijekla ako je riječ o oznaci porijekla, odnosno vezi između specifičnog kvaliteta, reputacije ili druge karakteristike proizvoda i geografskog porijekla, ako je riječ o geografskoj oznaci). Specifikaciju pripremaju proizvođači i mora biti detaljna kako bi omogućila svakom novom proizvođaču da započne proizvodnju tog proizvoda, ukoliko to želi. Potpunost i opravdanost zahtjeva razmatra Komisija koju obrazuje MPRR. Ako je zahtjev za registraciju potpun, objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore". Komisija predlaže Ministarstvu donošenje rješenja o registraciji oznake porijekla ili geografske oznake. Registrovana oznaka porijekla ili geografska oznaka objavljuje se

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

u "Službenom listu Crne Gore". Sam postupak registracije traje najmanje tri mjeseca. Ovo vrijeme zavisi od toga da li je zahtjev potpun, ima li prigovora, koliko brzo se zainteresovane strane dogovaraju i sl.

2.2 Poreska praksa

2.2.1 Preduzetnik

Poslovanje preduzetnika može biti oporezovano prema ostvarenom dohotku ili u paušalnom iznosu. Da bi se oporezovali u paušalnom iznosu, potrebno je da promet na godišnjem nivou ne prelazi 18.000 EUR. U tom slučaju, podnosi se zahtjev za paušalno oporezivanje prihoda (obrazac ZPO) od samostalne djelatnosti nadležnom poreskom organu do 31. decembra godine koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, a u slučaju otpočinjanja sa obavljanjem djelatnosti u toku godine, zahtjev se podnosi u roku od pet dana od dana registracije za obavljanje djelatnosti.

Paušalno oporezivanje prihoda od samostalne djelatnosti vrši se po sljedećoj skali (svi iznosi su u EUR). Tabela prikaz dat je u nastavku.

I grupa			II grupa			III grupa			IV grupa		
Iznos oporezivog dohotka	Godišnji iznos paušalnog poreza	Godišnji iznos fiskalnih obaveza ¹	Iznos oporezivog dohotka	Godišnji iznos paušalnog poreza	Godišnji iznos fiskalnih obaveza	Iznos oporezivog dohotka	Godišnji iznos paušalnog poreza	Godišnji iznos fiskalnih obaveza	Iznos oporezivog dohotka	Godišnji iznos paušalnog poreza	Godišnji iznos fiskalnih obaveza
do 1.500	135 EUR	645	do 2.100	189	903	do 2.700	243	1.161	do 3.900	351	1.677
do 3.000	270 EUR	1.290	do 4.200	378	1.806	do 5.400	486	2.322	do 7.800	702	3.354
do 4.500	405 EUR	1.935	do 6.300	567	2.709	do 8.100	729	3.483	do 11.700	1.053	5.031

2.2.2 DOO

Poslovanje DOO oporezuje se na osnovu poreske prijave (Obrazac PD) koja se podnosi Poreskoj upravi. Prijava se podnosi najkasnije do 31. marta tekuće godine za

¹ Ukupni iznos poreskih obaveza odnosi se na poreze i na doprinose koje paušalni poreski obveznici moraju da plate. U nastavku je objašnjeno o kojim doprinosima se radi.

prethodnu godinu i u tom roku se plaća poreska obaveza iskazana u prijavi. Uz prijavu, osnivač DOO dužan je da dostavi i bilanse uspjeha i stanja, statistički aneksi i izvještaj o promjeni na kapitalu. Osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika koja se utvrđuje usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspjeha na način predviđen *Zakonom o porezu na dobit pravnih lica*. Porez na dobit obračunava se po stopi od 9%.

Svako pravno lice registrovano kao DOO ima obaveze za poreze i doprinose za zaposlene (ista je procedura za jednog ili više radnika).

Obaveze koje se odnose na poreze dijele se na:

- Porez na dodatu vrijednost (PDV) i
- Porez na dobit.

Obaveze koje se odnose na doprinose dijele se na:

- Doprinos na teret poslodavca i
- Doprinos na teret osiguranika (koje takođe plaća poslodavac).

Obje vrste doprinosa (i na teret poslodavca i na teret osiguranika) plaća poslodavac, a struktura doprinosa i stope su:

Doprinosi na teret poslodavca:

- Doprinos za PIO (5,5%),
- Doprinos za zdravstveno osiguranje (4,3 %),
- Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti (0,5%).

Doprinosi na teret osiguranika:

- Doprinos za PIO (15,0%),
- Doprinos za zdravstveno osiguranje (8,5%),
- Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti (0,5%).

2.2.3 Poreske olakšice

Na osnovu važećeg *Zakona o porezu na dobit pravnih lica*, svakom novoosnovanom pravnom licu u privredno nedovoljno razvijenim opštinama, koje obavlja proizvodnu djelatnost, obračunati porez na dobit za prvih osam godina umanjuje se 100%. To znači da novoosnovana DOO ne plaćaju porez na dobit za prvih 8 godina.

Ova poreska olakšica se ne odnosi na preduzetnika jer se preduzetnik ne smatra pravnim licem.

Poresko oslobođenje, odnosno olakšica, ne odnosi se na poreskog obveznika koji posluje u sektoru primarne proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, transporta ili brodogradilišta, ribarstva, čelika i ugostiteljstva, osim primarnih ugostiteljskih objekata.

3 Procedura dobijanja dozvola i licenci

Prikazi dozvola i licenci koje se preduzetnicima najčešće izdaju dati su kroz prikaze na lokalnom i na nacionalnom nivou.

3.1 Dozvole i licence na lokalnom nivou

Ovim priručnikom dat je prikaz dozvola i licenci koje se izdaju na lokalnom nivou (opštine Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Plav i Rožaje) posebno u sektorima poljoprivrede, turizma i proizvodnje (zanatima).

3.1.1 Opština Andrijevića

Izdavanje dozvola i licenci vrši se preko *Sekretarijata za poslove lokalne uprave*.

Najčešće tražene dozvole i licence su:

POLJOPRIVREDA:

- Uvjerenje o bavljenju poljoprivrednom djelatnošću,
- Rješenje o upisu u Registar proizvođača alkoholnih pića.

TURIZAM:

- Prijavu turističkih usluga u seoskom turizmu,
- Dozvola za rad za trajne ugostiteljske objekte,
- Rješenje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti za privredna društva, pravna lica i preduzetnike,
- Rješenje o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta, iz nadležnosti lokalne uprave – restorani,

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

- Rješenje o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta, iz nadležnosti lokalne uprave – pružanje usluga smještaja fizičkim licima – prenoćišta – do 15 kreveta.

OSTALO:

- Rješenje o ispunjenju minimalno-tehničkih uslova za obavljanje privredne djelatnosti preduzetnika,
- Zahtjev za izdavanje licence za obavljanje auto taksi prevoza,
- Prijava zanata,
- Prijava trgovine.

3.1.2 Opština Berane

Izdavanje dozvola i licenci vrši se preko *Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj*, a takođe i preko *Građanskog biroa u okviru kog je otvoren BIZNIS – INFO za pružanje svih potrebnih informacija budućim preduzetnicima*. Najčešće tražene dozvole i licence odnose se na:

POLJOPRIVREDA:

- Uvjerenje o bavljenju poljoprivrednom djelatnošću,
- Rješenje o upisu u Registar proizvođača alkoholnih pića.

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO:

- Odobrenje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

OSTALO:

- Prijavu trgovine,
- Prijavu zanata.

3.1.3 Opština Bijelo Polje

Izdavanje dozvola i licenci vrši se preko *Sekretarijata za preduzetništvo i ekonomski razvoj*. Najčešće tražene dozvole i licence odnose se na:

POLJOPRIVREDA:

- Odobrenje o bavljenju poljoprivrednom djelatnošću,
- Rješenje o upisu u Registar proizvođača alkoholnih pića.

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO:

- Odobrenje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti.

OSTALO:

- Rješenja za dodjelu linija za prevoz putnika,
- Rješenje za prevoz tereta,
- Rješenje za sopstveni prevoz robe,
- Rješenje za linijski prevoz putnika,
- Licence i taxi legitimacije,
- Odobrenje za bavljenje trgovinom,
- Odobrenje za bavljenje zanatstvom,
- Rješenje za prevoz u unutrašnjem saobraćaju,
- Odobrenje za bavljenje poljoprivredom.

3.1.4 Opština Plav

Izdavanje dozvola i licenci vrši se preko *Sekretarijata za privredu, razvoj i finansije*.

Najčešće tražene dozvole i licence su:

POLJOPRIVREDA:

- Rješenje za izdavanje uvjerenja da se podnosilac bavi poljoprivredom kao osnovnim ili glavnim zanimanjem.

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO:

- Odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskim objektima,
- Rješenje o određivanju kategorije ugostiteljskog objekta – restoran,
- Zahtjev za rekategorizaciju soba i apartmana za iznajmljivanje turistima,
- Rješenje za izdavanje odobrenja o obavljanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (za iznajmljivanje najviše do 7 soba, odnosno 15 kreveta) za fizičko lice,
- Odobrenje o organizovanju kampa na svom zemljištu za najviše 15 smještajnih jedinica, odnosno 30 gostiju istovremeno, za fizičko lice,
- Odobrenje za produženo radno vrijeme (rad objekta mimo radnog vremena utvrđenog odlukom o radnom vremenu opštine Plav),
- Zahtjev za određivanje kategorija soba i apartmana za iznajmljivanje i za upis u registar o obavljanju ovih usluga privrednih društava i preduzetnika,

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

- Zahtjev za određivanje kategorija soba i apartmana za iznajmljivanje i za upis u registar o obavljanju ugostiteljskih usluga fizičkih lica u turističkom seoskom domaćinstvu,
- Zahtjev za dobijanje odobrenja za izvođenje muzičkog programa u ugostiteljskim objektima (baštama, terasama i sl.).

OSTALO:

- Rješenje za obavljanje trgovinske djelatnosti (osim prehrane, lijekova i dr. robe za čiju trgovinu su uslovi propisani posebnim zakonom),
- Rješenje za obavljanje zanatske djelatnosti.

3.1.5 Opština Rožaje

Izdavanje dozvola i licenci vrši se preko *Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo*. Najčešće tražene dozvole i licence su:

POLJOPRIVREDA:

- Uvjerjenje o bavljenju poljoprivrednom djelatnošću,
- Rješenje o upisu u Registar proizvođača alkoholnih pića.

TURIZAM I UGOSTITELJSTVO:

- Odobrenja za rad – pružanje usluga ugostiteljskog objekta u domaćinstvu, smještaja u sobama za iznajmljivanje, turističkih apartmana i kuća za iznajmljivanje najviše do 7 soba, odnosno 15 kreveta, privrednih društava, pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica,
- Rješenja za kategorizaciju ugostiteljskog objekta,
- Zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti izvan poslovnog prostora,
- Zahtjev za izvođenje i emitovanje muzike,
- Rješenje za obavljanje i pružanje turističkih usluga,
- Zahtjev za izdavanje zamjene rješenja za obavljanje i pružanje turističkih usluga,
- Rješenje o prestanku obavljanja pružanja turističkih usluga,
- Odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskim objektima za pružanje usluga pripremanja i usluživanja hrane i pića,
- Zahtjev za izdavanje zamjene rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskim objektima za pružanje usluga pripremanja i

usluživanja hrane i pića: restoran (klasični i specijalizovani), picerija, konoba, grupa caffe-barovi, catering objekti, objekti brze hrane, objekti jednostavnih usluga za privredna društva, pravna lica i preduzetike,

- Rješenja o prestanku obavljanja ugostiteljske djelatnosti,
- Rješenja o obavljanju ugostiteljske djelatnosti – restorana,
- Rješenja za kategorizaciju ugostiteljskog objekta – restorana,
- Rješenja o rekategorizaciji ugostiteljskih objekata,
- Odobrenja za obavljanje pružanja jednostavnih ugostiteljskih usluga,
- Rješenja o ispunjenosti minimalno-tehničkih uslova za pružanje ugostiteljskih usluga u ugostiteljskim objektima zatvorenog tipa za privredna društva, pravna lica i preduzetnika (smještaj i ishrana za svoje zaposlene, članove, penzionere, kao i članove uže porodice zaposlenih članova i penzionera u objektima zatvorenog tipa – odmaralište, objekat za prehranu i sl.),
- Rješenja o ispunjenosti minimalno-tehničkih uslova za pružanje ugostiteljskih usluga u pokretnim objektima (vozila i priključna vozila koja se kreću po putevima) za privredna društva, pravna lica i preduzetnike.

OSTALO:

- Rješenje za obavljanje trgovinske djelatnosti (osim prehrane, lijekova i dr, robe za čiju trgovinu su uslovi propisani posebnim zakonom),
- Odjava i promjena podataka trgovine,
- Rješenje o izdavanju odobrenja za radno vrijeme duže od propisanog radnog vremena,
- Rješenje o izdavanju odobrenja za radno vrijeme duže od propisanog zbog organizovanja proslava za vrijeme praznika.

3.2 Dozvole i licence na nacionalnom nivou

Od institucija koje izdaju dozvole i licence na nacionalnom nivou posebno su značajne:

- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (MPRR),
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma (MORT).

3.2.1 *Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja*

Pored već pomenutih rješenja o registraciji u navedenim registrima, MPRR izdaje preko 50 dozvola u vidu odobrenja, uvjerenja, saglasnosti i sl. Ovim priručnikom analizirane su početne dozvole za bavljenje poljoprivrednom djelatnošću koja je već opisana u dijelu „Pravni okvir za poslovanje“.

3.2.2 *Ministarstvo održivog razvoja i turizma*

Ministarstvo održivog razvoja i turizma (MORT) izdaje veliki broj dozvola i licenci. Za potrebe ovog priručnika, analizirane su samo procedure za dobijanje dozvola za obavljanje turističkih usluga u seoskom turizmu i kampovima.

Turističke usluge u seoskom turizmu

U okviru djelatnosti koje mogu obavljati preduzetnici i DOO na sjeveru Crne Gore su:

- Ugostiteljska djelatnost i
- Usluge iznajmljivanja vozila.

Ugostiteljska djelatnost

Ugostiteljska djelatnost predstavlja pružanje usluga smještaja, pripremanja i usluživanja hrane, pića u ugostiteljskom objektu. Ugostiteljskom djelatnošću smatra se i pripremanje i dostavljanje hrane korisnicima za potrošnju na drugom mjestu (catering).

Usluge iznajmljivanja vozila

Uslugama iznajmljivanja vozila (rent-a-car) smatra se iznajmljivanje putničkih automobila bez vozača.

Usluge može pružati privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik samo ako ima odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja usluga iznajmljivanja vozila.

Ostale turističke djelatnosti

Ostale turističke usluge su: iznajmljivanje motora, bicikala, skutera i dr. djelatnost pružanja turističkih usluga mogu obavljati privredna društva, pravna lica i preduzetnici.

Kampovi

Ovom vrstom turističke djelatnosti mogu da se bave samo pravna lica ili preduzetnici. U kampovima se mogu pružati sledeće usluge:

- Usluge smještaja kampera na uređenom prostoru na otvorenom uz korištenje pokretne opreme za kampovanje u posjedu gosta (šatori, kamp prikolice, pokretne kućice - mobilhome i sl.) ili u iznajmljenoj pokretnoj opremi za kampovanje,
- Usluge smještaja u građevinskim jedinicama (kamp kućice, bungalov ili sl.),
- Usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića,
- Usluge iznajmljivanja pokretne opreme za kampovanje (stolova, stolica, vreća za spavanje, šatora, i sl.).

3.2.3 Druga ministarstva

Poslovanje budućih preduzetnika može biti regulisano i od strane nekog drugog ministarstva ili nekog drugog državnog organa i nije striktno vezano samo za navedena ministarstva. Tako npr. ukoliko budući preduzetnik želi da se bavi uslugama prevoza putnika ili tereta, pored već pomenute registracije na neki od prikazanih načina, posebno će biti potrebno dobiti odgovarajuće dozvole/licence od strane Ministarstva saobraćaja i pomorstva. Slična je situacija i sa budućim preduzetnicima koji žele da se bave npr. obrazovanjem djece u predškolskim ustanovama (privatnim vrtićima). Ključne dozvole/licence za ovu vrstu posla izdaje Ministarstvo prosvjete.

4 Podsticaji za razvoj

4.1 Podsticaji za razvoj na nacionalnom nivou

4.1.1 Zavod za zapošljavanje

Od septembra 2008. godine Zavod za zapošljavanje Crne Gore realizuje inovirani program za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori koji predstavlja nastavak Programa za kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori.

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

U okviru programa moguće je:

- Dobiti kreditna sredstva za samozapošljavanje,
- Učestvovati na edukacijama koje Zavod redovno organizuje,
- Učestvovati na drugim programima koje Zavod organizuje za buduće preduzetnike.

Cilj programa je podsticanje razvoja preduzetništva u Crnoj Gori kroz podršku razvoju postojećih i stvaranju novih preduzeća.

I. Kreditna sredstva

Za kreditna sredstva putem ovog Programa mogu konkurisati:

- Nezaposlena lica sa evidencije nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje,
- Preduzetnici,
- Poljoprivredni osiguranici,
- Mala preduzeća.

Uslovi kreditiranja su sledeći:

- Iznos kredita po novozaposlenom iznosi 5.000 EUR,
- Kamatna stopa je 3 ili 4% za nezaposlene sa sjevera Crne Gore i žene,
- Krediti se odobravaju za otvaranje najviše tri nova radna mjesta, maksimalni iznos kredita je 15.000 EUR,
- Grace period je 1 godina od dana prenosa sredstava na žiro račun korisnika kredita,
- Krediti se vraćaju u polugodišnjim anuitetima,
- Rok povraćaja sredstava je tri godine (3+1) za fizička lica, dvije godine (2+1) za pravna lica i preduzetnike,

II. Edukacija

Edukacija preduzetnika uvrštena je u proceduru dodjele kredita radi omogućavanja nezaposlenim licima da steknu elementarna znanja iz ove oblasti – registracija djelatnosti, poslovni ugovori i radni odnosi, finansije, izrada biznis plana, pretpostavke za uspješan start malog biznisa i td.

Takođe, Zavod za korisnike kredita, pravna lica i preduzetnike, jednom godišnje u trajanju od dva dana u svim opštinama, organizuje pružanje specijalističke obuke i

edukacije iz oblasti poslovnih vještina - menadžmenta, poslovnog planiranja, pravne regulative, marketinga, elektronskog poslovanja, finansija i dr.

III. Virtuelno preduzeće

Zavod u saradnji sa Multidisciplinarnim obrazovnim centrom »Pamark« d.o.o. iz Podgorice realizuje program Virtuelna preduzeća. Ovaj program namijenjen je, prije svega:

- Nezaposlenim licima sa srednjom i visokom stručnom spremom, mladima, tehnno-ekonomskim viškovima koji žele da se obuče za rad u kompanijama i
- Nezaposlenim licima koja namjeravaju da osnuju sopstveno preduzeće.

Virtuelna preduzeća simuliranjem poslovnog ambijenta predstavljaju model poslovnog života i preduzetničkog svijeta, omogućavajući brzo i kvalitetno sticanje praktičnih znanja i vještina potrebnih za biznis.

4.1.2 Investiciono-razvojni fond Crne Gore

Investiciono-razvojni fond Crne Gore pruža programe podrške budućim preduzetnicima koji žele da se oprobaju u biznisu. Podrška se sastoji u kreditnim linijama među kojima postoje posebne kreditne linije za preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća.

Procedura za apliciranje nije komplikovana, a uslovi koje nudi IRF su najpovoljniji u Crnoj Gori. Detaljne informacije o svim kreditnim linijama moguće je naći na web strani IRF-a: www.irfcg.me

4.1.3 Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (MPRR)

Najznačajniju podršku poljoprivrednim proizvođačima pruža MPRR. Podrška se pruža kroz mjere Agrobudžeta, ali i drugih oblika kao što su MIDAS/IPARDLike projekti i dr. Među najznačajnim mjerama Agrobudžeta posebno značajne mogu biti:

- Mjera 1.1. Direktna plaćanja koju čine: direktna podrška stočarskoj proizvodnji, podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka, podrška jačanju otkupne mreže mlijeka, direktna podrška ratarskoj proizvodnji i podrška proizvodnji duvana,
- Mjera 1.2. Program unapređenja pčelarstva,
- Mjera 1.3. Mjera za stabilizaciju tržišta koju čine: program intervencija na tržištu,

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

- Mjera 2.1 Jačanje konkurentnosti proizvođača hrane koju čine: podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva (EU/IPA projekat izgradnje institucija u poljoprivredi i ruralnom razvoju u Crnoj Gori, EU i Svjetska banka), podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva (IPARDlike grantovi), podrška razvoju vinogradarstva i vinarstva, podrška podizanju i modernizaciji/opremanju proizvodnih voćnih zasada, podrška razvoju maslinarstva, podrška povrtarskoj proizvodnji, podrška podizanju višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja, podrška investicijama za preradu na porodičnim gazdinstvima, unapređivanje kvaliteta proizvoda, promocija poljoprivrede, podrška unapređenju kvaliteta sirovog mlijeka, podrška kooperativama i nacionalnim udruženjima.
- Mjera 2.2. Mjere za održivo gazdovanje prirodnim resursima koje čine: očuvanje autohtonih genetičkih resursa u poljoprivredi, organska proizvodnja, održivo korišćenje planinskih pašnjaka,
- Mjera 2.3. Mjere za poboljšanje kvaliteta života i širenje ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima koje čine: diverzifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama, obnova i razvoj sela i izgradnja seoske infrastrukture,
- Mjera 3.1. Obrazovanje, istraživanja, razvoj i analize,
- Mjera 3.2. Program unapređivanja stočarstva,
- Mjera 3.5. Program mjera kontrole kvaliteta proizvoda,
- Mjera 4.1. Program staračkih naknada,
- Mjere 6. Institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede Crne Gore (MIDAS),
- Mjere 7. Program fitosanitarnih mjera,
- Mjere 8. Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja.

Procedura za apliciranje definisana je od strane MPRR, više informacije moguće je naći na web strani MPRR (<http://www.mpr.gov.me>) ili u savjetodavnim službama.

4.1.3.1 MIDAS/IPARDLike projekti

Već više godina za redom, MPRR podstiče razvoj poljoprivredne proizvodnje kroz programe MIDAS, a od skoro i kroz IPARDlike. Ovi projekti posebno su značajni za poljoprivredne proizvođače jer im se pruža mogućnosti da od ukupno uložених sredstava za nove investicije dobiju 50% povraćaja kroz oblik refundacije.

Vrijeme učešća i detalje oko uslova pod kojima je moguće učestvovati u projektu moguće je naći na web strani MPRR (<http://www.mpr.gov.me>).

4.1.4 Ministarstvo ekonomije

Podrška koju Ministarstvo ekonomije pruža odnosi se na programe unapređenja poslovanja već postojećih preduzetnika, malih i srednjih preduzeća. U cilju unapređenja poslovanja registrovanih preduzetnika, malih i srednjih preduzeća, Ministarstvo ekonomije periodično objavljuje poziv finansijske pomoći za klastere (udruženje tri ili više preduzetnika, malih i srednjih preduzeća) koji se odnose na unapređenje poslovanja ili uvođenje standarda u poslovanju.

Unapređenje poslovanja klastera obuhvata kupovinu neophodne opreme za prevazilaženje „uskih grla“ u proizvodnji i mora biti primjenjivo na sve članove klastera. Finansijska podrška za program razvoja klastera iznosi najviše 10.000 EUR ili do 70% ukupne investicije, dok podrška uvođenju standarda iznosi najviše 5.000 EUR ili 70% ukupnih troškova. Za pozive koji su vezani za klastere, moguće je aplicirati kao grupa od najmanje 3 preduzeća, dok je za pozive koji se odnose na uvođenje standarda moguće aplicirati samostalno.

4.2 Podsticaji na lokalnom nivou

Podsticaji za razvoj preduzetništva i malog biznisa postoje i na lokalnom nivou. Neke od opština u okviru svojih lokalnih budžeta svake godine opredijele manje ili veće iznose za razvoj i unapređenje poslovanje u svojoj opštini. Tako neke od opština (npr. opština Mojkovac) imaju i lokalne Agrobudžete kojima se preciziraju uslovi i načini podrške poljoprivrednicima tokom godine u toj opštini. Druge opštine (npr. opština Berane, opština Rožaje) imaju posebne programe kojima se podstiče razvoj preduzetništva kroz subvencije za svako otvoreno radno mjesto ili za zapošljavanje nezaposlenih lica iz određenih kategorija, ali i druge oblike podrške (npr. besplatno oglašavanje, reklamiranje, plaćeno učešće na sajmovima, određeni iznos bezpovratnih sredstava i sl.). U pojedinim opštinama (npr. opština Andrijevica) nemaju direktne mjere podrške, ali pružaju savjetodavnu i administrativnu pomoć svim budućim preduzetnicima iz njihove opštine.

Ovi programi i uslovi pod kojima se sredstva odobravaju su podložni promjenama, pa je tačne informacije najbolje potražiti u samim opštinama, odnosno, nadležnim sekretarijatima.

5 Zaključne napomene

Svaki preduzetnik na početku svog poslovanja susreće se sa brojnim izazovima, koji često dovode do toga da gotovo 2/3 od ukupnog broja preduzetnika ne uspije da održi svoje poslovanje duže od 2 godine.

Ipak za uspjeh nije potrebno samo da postoji podrška za razvoj preduzetništva, već i jasna vizija samih preduzetnika u kom pravcu treba da razvijaju svoje poslovanje.

U cilju ublažavanja početnih poteškoća, bolje organizacije i unapređenja poslovanja, budući preduzetnici trebalo bi posebnu pažnju da posvete sledećem:

- Razvoju sopstvenog marketinga (učešće na sajmovima, prisustvo na društvenim mrežama i dr.),
- Razvoju sopstvenih proizvoda kroz potrebe tržišta (izrada deklaracije, atraktivna ambalaža i dr.),
- Udruživanje u poslovanju – razvoj klastera.

Ispunjavanje navedenih uslova za unapređenje poslovanja značajno može uticati da proizvodi i usluge budućih preduzetnika lakše nađu put do većeg broja potrošača. Realizacija navedenih aktivnosti iziskuje kontinuirana ulaganja koja će vremenom dati očekivane rezultate.

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

Korisne adrese

Opština Andrijevica

Sekretarijat lokalne uprave

Adresa: Ul. Branka Delečića bb, Andrijevica

Tel/Fax: 051 243 171

e-mail: goricazonjic@gmail.com

web site: <http://www.andrijevica.me>

Opština Berane

Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj

Adresa: IV Crnogorske broj 1, Berane

Tel/Fax: 051 231 956

e-mail: finansije@berane.co.me

web site: <http://www.berane.me>

Opština Bijelo Polje

Sekretarijat za preduzetništvo i ekonomski razvoj

Adresa: Ul. Nedjeljka Merdovića bb, Bijelo Polje

Tel/Fax: 050 484 020

e-mail: preduzetnistvo@bijelopolje.co.me

web site: <http://www.bijelopolje.co.me>

Opština Kolašin

Sekretarijata za privredu i finansije

Adresa: Buda Tomovića bb, Kolašin

Tel/Fax: 020 865 760

e-mail: opstina.kolasin@t-com.me

web site: <http://www.kolasin.me/>

Opština Mojkovac

Sekretarijat za finansije, ekonomiju i lokalne javne prihode

Adresa: Ljubimira Bakoča bb, Mojkovac

Tel: 050 470 272

Fax: 050 472 715

e-mail: opstinamojkovac@t-com.me

web site: <http://mojkovac.me>

Opština Nikšić

Sekretarijat za finansije, razvoj i preduzetništvo

Adresa: Njegoševa, Nikšić

Tel: 040 213 146

Fax: 040 213 146

e-mail: djoko.krivokapic@niksic.me

web site: <http://niksic.me>

Opština Petnjica

Sekretarijat za lokalnu upravu

Adresa: Petnjica bb, Petnjica

Tel/Fax: 051 248 208

e-mail: lokalna.uprava@petnjica.co.me

web site: <http://www.petnjica.co.me>

Opština Pljevlja

Sekretarijat za privredu

Adresa: Njegoševa bb, Pljevlja

Tel/Fax: 052 300 192

e-mail: toma.knezevic@pljevlja.co.me

web site: www.pljevlja.me

Opština Plav

Sekretarijat za privredu, razvoj i finansije

Adresa: Ul. Čaršijska br.1, Plav

Tel/Fax: 051 251 129

e-mail: sekretarijat.prf@gmail.com

web site: <http://www.plav.me>

Opština Plužine

Sekretarijat lokalne uprave

Adresa: Plužine bb, 81435 Plužine

Tel: 040 271 111

Fax: 040 271 103

e-mail: opstinapluzine@t-com.me

web site: <http://pluzine.me>

Opština Šavnik

Sekretarijat za lokalnu upravu

Adresa: Šavnik bb

Tel/Fax: 040 266 103

e-mail: sosavnik@t-com.me

web site: www.savnik.me

Opština Žabljak

Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj

Adresa: Trg durmitorskih ratnika br 1, Žabljak

Tel/Fax: 052 361 977

e-mail: sozabljak@t-com.me

web site: <http://zabljak.me/>

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Adresa: Rimski Trg 46, Podgorica

Tel: 020 482 109

Fax: 020 482 364

e-mail: kabinet@mpr.gov.me

web site: <http://www.minpoli.gov.me>

Ministarstvo ekonomije

Adresa: Rimski trg broj 46, Podgorica.

Tel/Fax: 020 234 207

e-mail: vesna.besovic@mek.gov.me

web site: <http://www.mek.gov.me>

Savjetodavna služba u opštini Bijelo Polje

Centar za kontinentalno voćarstvo i ljekovito bilje

Ul. Volodina bb, Bijelo Polje

Tel/Fax: 050 486 699

e-mail: extension-bp@t-com.me

web site: <http://www.savjetodavna.org/rcbijelopolje.htm>

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

Adresa: IV proleterske brigade 19, Podgorica

Tel/Fax: 020 446 380

e-mail: uros.andrijasevic@mrt.gov.me

web site: <http://www.mrt.gov.me>

Savjetodavna služba u Beranama

Ul. Svetog Save bb, Berane

Tel/Fax: 051 235 408

e-mail: extension-ba@t-com.me

Web site: <http://www.savjetodavna.org/rcberane.htm>

Regionalna razvojna agencija za Bjelasicu, Komove i Prokletije

Adresa: IV crnogorske brigade 40, Berane

Tel/Fax: 051 237 004

e-mail: office@bjelasica-komovi.co.me

web site: <http://www.bjelasica-komovi.me>

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Adresa: Trg Kralja Nikole bb, Podgorica

Tel/Fax: 020 206 710

e-mail: extension-pg@t-com.me

web site: <http://www.savjetodavna.org>

Montenegro biznis alijansa (MBA)

Adresa: Kralja Nikole 27 A/IV, PC „Čelebić“, Podgorica

Tel/Fax: 020 622 738

e-mail: mba@t-com.me

web site: <http://www.visit-mba.org>

Služba za selekciju stoke

Adresa: Mihaila Lalića 1, Podgorica

Tel/Fax: 020 265 337

e-mail: selekcijapg@t-com.me

web site: <http://www.btf.ucg.ac.me/page.php?id=51>

Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER)

Adresa: Kralja Nikole 27 A/IV, PC „Čelebić“, Podgorica

Tel/Fax: 020 622 931

e-mail: iper@t-com.me

web site: www.iper.org.me

CEED Consulting

Adresa: Kralja Nikole, Poslovni centar „Čelebić“, Podgorica

Tel/Fax: 020 633 855

e-mail: info@ceed-consulting.com

Web site: <http://ceed-consulting.com/>

Evropska mreža preduzetništva

Adresa: Rimski trg 46, Podgorica

Tel/Fax: 020 406 316

web site: <http://www.euroinfo.me>

Investiciono-razvojni fond Crne Gore

Adresa: Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 126, Podgorica

Tel/Fax: 020 416 605

e-mail: info@irfcg.me

web site: <http://www.irfcg.me>

Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Adresa: Novaka Miloševa 6/1, Podgorica

Tel/Fax: 020 406 800

e-mail: zzcg@t-com.me

web site: <http://www.zzcg.org>

PROJEKAT:
USPOSTAVLJANJE REGIONALNOG BIZNIS CENTRA
SA BIZNIS INKUBATOROM NA SJEVEROISTOKU CRNE GORE

Privredna komora Crne Gore

Adresa: Novaka Miloševa 29/II, Podgorica

Tel/Fax: 020 230 545

e-mail: pkcg@pkcg.org

web site: <http://www.privrednakomora.me>

Centralni registar privrednih subjekata (CRPS)

Adresa: Marka Miljanova 54, Podgorica

Tel/Fax: 020 230 858

e-mail: crps@t-com.me

web site: <http://www.crps.me>

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća (DRMSP)

Adresa: Rimski trg br.46, Podgorica

Tel: 020 406 302

Fax: 020 406 326

web site: <http://nasme.me>

Poreska uprava Crne Gore

Adresa: Bulevar Šarla De Gola br.2, Podgorica

Tel/Fax: 020 658 063

e-mail: milan.lakicevic@tax.gov.me

web site: <http://www.poreskauprava.gov.me>

Asocijacija poslovnih žena Crne Gore

Adresa: IX Crnogorske brigade br. 11, Podgorica

Tel/Fax: 020 209 250

e-mail: poslovna.zena@yahoo.com

Web site: <http://poslovnazena.me>

Asocijacija menadžera Crne Gore

Adresa: Marka Miljanova 27, 81000 Podgorica

Telefoni: 020/230-778

e-mail: office@amm.co.me

web site: <http://amm.co.me/>

PROJEKAT FINANSIRA EU

KOFINANSIRA VLADA CRNE GORE

PROJEKAT REALIZUJE:

OPŠTINA BERANE

ANDRIJEVICA

BIJELO POLJE

PLAV

ROŽAJE

PARTNERI NA PROJEKTU:

REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA
Bjelasica, Komovi & Prokletije

REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA